

Autoritatea Electorală Permanentă

EXPERT ELECTORAL

Nr. 1 / 2013

SUMAR

- Ana Maria PĂTRU - Argument
- Codificarea legislației electorale
- Ce este Registrul electoral
- Evoluția reprezentării femeilor în Parlamentul României
- Recomandările GRECO privind finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale
- Alegeri pe mapamond. Calendar electoral ianuarie - iunie 2013

Sumar	Pagina
Ana Maria Pătru - Argument	1
Codificarea legislației electorale - Cristian - Alexandru Leahu	2
Ce este Registrul electoral – Gabriel Saucă	8
Recomandările GRECO privind finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale – Anca Luminița Stroe	12
Evoluția reprezentării femeilor în Parlamentul României – Denisa Marcu și Luiza Nedelcu	19
Recomandările OSCE-ODIHR privind îmbunătățirea procesului electoral în România - Luiza Nedelcu	22
Alegeri locale parțiale - Februarie 2013 – Mircea Preoteșcu	25
Alegeri pe mapamond. Calendar electoral Ianuarie - Iunie 2013	31
Știați că ...	32

Expert electoral

Revistă de studii, analize și cercetări electorale editată de Autoritatea Electorală Permanentă
Publicație trimestrială

I.S.S.N.: 2286 - 4385

Colegiul științific

Președinte Ana Maria PĂTRU
Vicepreședinte Marian MUHULEȚ
Vicepreședinte Dan VLAICU
Secretar general KOVACS Csaba Tiberiu
Șef Departament Cristian PETRARU
Director Daniel DUȚĂ
Director Cristian - Alexandru LEAHU
Director Gabriel SAUCĂ
Director Iulian IVAN

Redactor șef: Florin CIORNEI

Colegiul redacțional

Denisa MARCU
Luiza NEDELCU
Irina ASIMIONESEI
Octavian ONOGEA
Andrada ALBESCU
Alexandra IANCU
Cătălina MORARU
Cosmin PINTEA (design)
Angela FILOTI (DTP)

Autoritatea Electorală Permanentă
Str. Stavropoleos, nr. 6, Sector 3, București
office@roaep.ro
Tel/Fax: (021)310.13.86
www.roaep.ro

Tipărit la:
Tipografia Cărților Bisericești
București

Următorul număr al revistei Expert electoral va apărea în luna iunie.

Argument

Ana Maria Pătru
*Președinte al
Autorității Electorale
Permanente*

Alegerile? În general, răspunsul nu întârzie: proces, metodă și act, participare și legitimare. În toate cazurile o procedură văzută ca modalitate unică de a exprima majorități, de a lua decizii, de a constitui și exercita puterea.

Față de momentele de început ale democrațiilor, alegerile reprezintă astăzi procese tehnice foarte complexe care presupun la rândul lor competențe și aptitudini tot mai specializate. În acest context apare ca firească apariția unei noi categorii de experți și anume experții electorali, capabili să organizeze operațiunile și procesele electorale cu respectarea standardelor înscrise în documentele internaționale și interne.

În cei 9 ani de activitate în care a administrat 12 scrutine naționale și o lungă serie de alegeri parțiale, Autoritatea Electorală Permanentă a

acumulat o vastă experiență în managementul proceselor electorale care se impune a fi promovată în spațiul public în vederea împărtășirii ei de către toate persoanele cu preocupări în acest domeniu din alte instituții publice, din mediul universitar și academic, din societatea civilă și mass-media, precum și de către decidenții politici.

Prin această revistă ne propunem să creăm cadrul de dezbatere a proiectelor Autorității Electorale Permanente, precum și un teren de analiză și cercetare a domeniului electoral în general. Având în vedere faptul că baza alegerilor libere, periodice și corecte o reprezintă, în primul rând, profesioniștii angrenați în organizarea lor, invităm pe această cale experții electorali din toate palierele societății să citească această revistă și să contribuie la dezvoltarea ei.

Codificarea legislației electorale

Cristian-Alexandru Leahu
Director Legislație, legătura cu
Parlamentul și contencios electoral

*Prezentare susținută la
dezbaterile "Să
înțelegem reforma
electorală",
organizată miercuri, 27
februarie 2013, orele
10.00-13.00, Hotel
Intercontinental, Sala
Fortuna, București de
Friedrich-Ebert-Stiftung
(FES) și Societatea
Academică din
România (SAR)*

Ce înseamnă reforma electorală

Deși ambițios, termenul de reformă electorală reprezintă obiectivul principal al Autorității Electorale Permanente. Reforma electorală presupune îmbunătățirea receptivității proceselor electorale și a administrației electorale la așteptările legitime ale alegătorilor și aleșilor. Bineînțeles, deși clamată ca atare, nu orice schimbare a sistemului electoral este o reformă. Mai mult, o reformă care este realizată numai de dragul schimbării nu este una reală. O reformă are ca scop îmbunătățirea proceselor electorale, spre exemplu prin consolidarea imparțialității, inclusivității, transparenței și integrității. Schimbările aleatorii și dese, deși pot viza scopurile enunțate mai înainte, pot, de asemenea, prin efectele negative asupra predictibilității și sustenabilității consultărilor electorale, să demonetizeze conceptul de reformă electorală.

Codul electoral, un instrument pentru profesioniști dar și pentru alegători

Majoritatea alegătorilor dar și a aleșilor înțeleg prin reformă electorală numai modificarea tipului de sistem electoral sau a formulelor electorale de repartizare și atribuire a mandatelor.

Acest lucru este normal, având în vedere că tocmai această matematică electorală produce cel mai vizibil impact asupra vieților tuturor. O reformă electorală nu poate fi însă realizată fără simplificarea și unificarea normelor de drept electoral într-un cod electoral văzut ca instrument esențial atât pentru profesioniștii alegerilor cât și pentru simplii alegători.

Având în vedere faptul că legitimitatea proceselor electorale depinde într-o mare măsură de gradul de înțelegere a procedurilor folosite, a atribuțiilor și responsabilităților actorilor evenimentelor electorale, simplificarea regulilor electorale, eliminarea lacunelor și inadvertențelor printr-un singur act normativ poate contribui în mod hotărâtor la sporirea credibilității proceselor electorale.

Acum există reguli diferite pentru aceleași operațiuni electorale

Administrația publică centrală și locală și birourile electorale sunt obligate să lucreze în acest moment cu cinci legi care deși descriu aceleași operațiuni electorale – organizarea secțiilor de votare, întocmirea listelor electorale, constituirea birourilor electorale, depunerea candidaturilor, campania electorală, observarea procesului electoral etc. – utilizează noțiuni, termeni și categorii diferite pentru fiecare tip de scrutin, fără o justificare obiectivă dar cu prețul unor permanente confuzii în rândul persoanelor care sunt obligate să realizeze aceleași acțiuni sub imperiul unor reguli diferite.

Codificarea dreptului electoral, soluție pentru incoerențele acțiunii administrative

Codificarea dreptului electoral va rezolva în mare măsură incoerențele acțiunii administrative în acest domeniu, va face mai accesibilă legea electorală, sporind prin predictibilitate și stabilitate, încrederea alegătorilor în actul electoral.

Mai mult, din perspectiva reformei electorale, codificarea are o importanță deosebită. Ea poate furniza autorilor proiectelor de reformă o bază clară și ordonată de texte aflate în vigoare, pregătind astfel reforma și îmbunătățirea reglementărilor din domeniul electoral.

Autoritatea Electorală Permanentă a elaborat la începutul anului 2011 un proiect de Cod electoral care a fost supus dezbaterii publice și transmis Parlamentului, spre analiză și însușire de către parlamentari. Acest proiect a fost relansat în dezbateri publice la sfârșitul anului trecut pentru a beneficia de momentul favorabil creat de alegerile parlamentare din 9 decembrie, precum și de voința politică conturată în sprijinul ideii de reformare a legislației electorale.

Autoritatea Electorală Permanentă apreciază că suportul public al Primului-ministru în favoarea adoptării unui Cod electoral și Hotărârea luată recent de Parlament privind înființarea Comisiei parlamentare de modificare a legilor electorale reprezintă o premieră

în reformele electorale operate după 1989 și un angajament clar în direcția îmbunătățirii legislației electorale.

Obiectivele Codului electoral propus de Autoritatea Electorală Permanentă

Proiectul de Cod electoral elaborat de Autoritatea Electorală Permanentă are în vedere îndeplinirea următoarelor obiective:

- **Uniformizarea soluțiilor** legale disparate existente în legislația actuală, precum și reglementarea pentru prima dată a unor situații juridice semnalate de practica electorală;
- **Coroborarea regulilor**, conceptelor și instituțiilor juridice specifice diferitelor tipuri de scrutin;
- **Simplificarea mijloacelor** de acțiune a administrației electorale prin coerența și predictibilitatea procedurilor;
- **Asigurarea stabilității procedurilor** electorale și indirect a predictibilității actului de administrație electorală;
- **Implementarea procedurilor** necesare pentru prevenirea fraudelor electorale.

Integrarea într-un act normativ unic

Propunerea Autorității urmărește integrarea într-un act normativ unic a legislației electorale, însă nu prin simpla preluare a soluțiilor legislative din actele concentrate, ci prin examinarea și prelucrarea acestora prin prisma cerințelor sociale actuale și cele de perspectivă.

În cadrul activității de cercetare care a stat la baza elaborării propunerii legislative a fost utilizată o arie largă de documente internaționale, jurisprudență

și practici electorale. Totodată, la elaborarea proiectului a fost avută în vedere bogata experiență practică dobândită de Autoritatea Electorală Permanentă în cei 9 ani de activitate în care a gestionat 12 scrutine naționale: alegerile parlamentare din 2004, 2008 și 2012, cele locale din 2008 și 2012, europarlamentarele din 2007 și 2009, prezidențialele din 2004 și 2009, și referendumurile naționale din 2007, 2009 și 2012.

Renunțarea la listele electorale speciale și suplimentare

Printre principalele noutăți aduse se numără și propunerea de renunțare la listele speciale și suplimentare în care erau înscrși alegătorii care în ziua votării se aflau în altă localitate decât cea de domiciliu sau alegătorii care în ziua votării se aflau în străinătate. Fiecare alegător care dorește să voteze la o secție de votare din străinătate sau la o secție de votare din țară, alta decât cea unde a fost arondat conform domiciliului, trebuie să formuleze o cerere în acest sens, până cel mai târziu cu 25 de zile înaintea votării.

Înființarea corpului funcționarilor electorali

Propunerea de înființare a corpului funcționarilor electorali răspunde necesității de a asigura stabilitatea în funcții a președinților birourilor electorale ale secțiilor de votare și a locțiitorilor acestora, precum și necesității de a defini grupul țintă al instruirilor organizate de Autoritatea Electorală Permanentă și al evaluărilor profesionale efectuate de aceasta.

Înființarea birourilor județene ale Autorității Electorale Permanente, o necesitate

Pentru dezvoltarea capacității administrative a Autorității Electorale Permanente și a restului administrației electorale este necesară introducerea de noi strategii, structuri, politici publice, proceduri și inovații tehnice. Amintim aici, de exemplu, necesitatea înființării birourilor județene ale Autorității Electorale Permanente, a implementării Registrului electoral, a informatizării secțiilor de votare, a îmbunătățirii logisticii electorale dar și a profesionalizării personalului implicat. O dată ce alegerile au devenit un proces tehnic din ce în ce mai complex, va trebui ca, în viitorul apropiat, formarea profesională în domeniul electoral și certificarea acestora să fie o constantă a administrației electorale.

Permanentizarea localurilor secțiilor de votare

Un element de noutate este propunerea de permanentizare a localurilor secțiilor de votare și certificarea acestora de către Autoritatea Electorală Permanentă, acestea fiind premisele investițiilor viitoare în infrastructura electorală.

Finanțarea procesului electoral

Pentru finanțarea procesului electoral se propune constituirea Fondului pentru alegeri generale la termen aflat la dispoziția Guvernului, pe baza propunerilor Autorității Electorale Permanente și ale

ministerelor de resort. Această soluție este fundamentată pe constatarea faptului că modernizarea și standardizarea logisticii electorale nu poate fi realizată decât prin alocarea unor importante resurse financiare între perioadele electorale, fapt ce ar permite ulterior importante economii la bugetul de stat.

Descurajarea candidaturilor nesperioase

Având în vedere practica electorală din alte state membre ale Uniunii Europene (Austria, Cehia, Grecia, Irlanda, Bulgaria, Estonia, Letonia, Lituania, Slovacia, Regatul Țărilor de Jos, Regatul Unit al Marii Britanii și al Irlandei de Nord), precum și practica națională la alegerile parlamentare, proiectul propune, în vederea reducerii numărului candidaturilor nesperioase, instituirea obligației ca odată cu depunerea candidaturilor să fie depusă și o garanție financiară care va fi restituită competitorilor electorali și candidaților independenți care vor obține 1% din numărul total de voturi valabil exprimate.

Durata campaniei electorale

Legislația electorală în vigoare nu sancționează actele de propagandă electorală efectuate înainte de începerea campaniei electorale, un astfel de demers fiind dificil dacă nu imposibil, din moment ce orice activitate a formațiunilor politice poate fi interpretată ca act de propagandă electorală.

În urma analizării legislației electorale din celelalte state membre ale Uniunii Europene s-a constatat că există state care nu reglementează data începerii campaniei electorale (Danemarca, Austria), state care o reglementează de o manieră flexibilă (Germania-unde potrivit unei decizii a Curții Constituționale Federale „campania electorală intensivă” poate începe odată cu declanșarea perioadei electorale, respectiv cu 7-9 luni înaintea datei votării) și state care o reglementează de o manieră strictă (Belgia - 3 luni; Grecia - odată cu începerea perioadei electorale; Letonia-120 de zile; Luxemburg - 5 săptămâni; Estonia - 40 de zile; Slovacia - 21 de zile; Slovenia - 30 de zile; Spania - 15 zile)

Delimitarea între propaganda electorală desfășurată înainte de rămânerea definitivă a candidaturilor și cea de după

Având în vedere practica electorală a statelor membre ale Uniunii Europene cum ar fi Belgia, Austria și Germania dar și necesitatea corelării cu dispozițiile Legii nr. 334/2006 privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale care stabilesc că finanțarea campaniilor electorale poate începe la data declanșării perioadei electorale, proiectul urmărește stabilirea unei delimitări între propaganda electorală desfășurată până la rămânerea definitivă a candidaturilor și

propaganda electorală desfășurată după această dată.

Astfel, au fost prevăzute limitativ activitățile care pot fi desfășurate de formațiunile politice și potențialii candidați până la rămânerea definitivă a candidaturilor, respectiv, mitinguri, adunări, marșuri, distribuirea de pliante și alte materiale tipărite, publicitate prin presa scrisă, afișaj electoral în spații aflate în proprietatea persoanelor fizice și juridice private.

După data rămânerei definitive a candidaturilor, competitorii electorali și candidații independenți ar urma să primească timpi de antenă și locuri speciale de afișaj electoral pe domeniul public.

Norme clare pentru afișajul electoral pe domeniul public

Se mai propune interzicerea afișajului electoral pe domeniul public, cu excepția locurilor speciale de afișaj electoral și a panotajului stradal, cu scopul de a asigura un control mai bun asupra afișajului electoral și pentru a evita haosul provocat pe domeniul public cu prilejul campaniilor electorale.

Sistemul informatic de monitorizare a prezenței la vot

O altă propunere vizează implementarea Sistemului informatic de monitorizare a prezenței la vot și de prevenire a votului ilegal.

Acest sistem presupune introducerea unui calculator conectat la internet sau a unui dispozitiv dedicat, în fiecare secție de votare și prezența în secția de votare a unui operator. Scopul acestui sistem este de a verifica prin intermediul unei aplicații centralizate identitatea persoanelor care se prezintă la vot, precum și dacă acestea au dreptul să voteze (se va verifica dacă nu au drepturile electorale suspendate, dacă nu au mai votat în altă secție de votare, dacă sunt pe lista respectivei secții, etc.). Având în vedere că 80% din localurile secțiilor de votare sunt situate în spații de învățământ, implementarea sistemului poate fi realizată cu costuri foarte mici.

Proceduri speciale de votare pentru persoanele nevăzătoare

Un alt element de noutate este că Autoritatea Electorală Permanentă ar urma să stabilească proceduri speciale de votare pentru persoanele nevăzătoare și modelele buletinelor de vot speciale destinate acestora.

Soluționarea litigiilor electorale, în competența instanțelor de contencios administrativ

Având în vedere Decizia Curții Europene a Drepturilor Omului din 2 martie 2010 în Cauza Grosaru împotriva

României prin care România a fost condamnată pentru încălcarea art. 3 din Protocolul nr. 1 la Convenție și a art. 13 din Convenție coroborat cu art. 3 din Protocolul nr. 1, proiectul urmărește să asigure posibilitatea tuturor cetățenilor și a competitorilor electorali de a contesta în justiție actele adoptate de birourile electorale.

Spre deosebire de reglementarea anterioară, se propune ca activitatea de soluționare a litigiilor electorale să fie dată în competența instanțelor de contencios-administrativ. Deciziile de anulare a votării la o secție de votare ar urma să fie luate numai în anumite cazuri, limitativ enumerate, fiind supuse întotdeauna examenului de către instanțele de contencios - administrativ.

În concluzie, proiectul de Cod electoral al Autorității Electorale Permanente este un document perfectibil despre care suntem siguri că va fi un instrument util autorilor reformei electorale.

Ce este Registrul electoral

Gabriel Saucă,
Director, Direcția Informatică

***Având în vedere
imperativul asigurării
unui proces electoral
corect și transparent,
Autoritatea Electorală
Permanentă a
conceput și a
dezvoltat Registrul
electoral, un
instrument de
evidență a tuturor
alegătorilor români și
a arondării acestora
la secțiile de votare.***

Obiectivul principal al acestui proiect îl reprezintă realizarea unui instrument utilizabil la toate tipurile de alegeri, care să permită Autorității Electorale Permanente să obțină în orice moment:

- informații referitoare la secțiile de votare și la persoanele cu drept de vot arondate pe secții de votare;
- date geografice cadastrale pentru fiecare secție de votare.

Totodată, Registrul electoral va permite tuturor unităților administrativ-teritoriale să obțină informații în timp real referitoare la toate documentele aferente secțiilor de votare arondate.

Ce conține Registrul electoral

Registrul electoral este o bază de date, în format electronic, cu toți cetățenii români cu drept de vot, inclusiv cei cu domiciliul sau reședința în străinătate.

AUTORITATEA ELECTORALĂ PERMANENTĂ
REGISTRUL ELECTORAL

introduceți textul căutat **Caută**

ACASĂ CETĂȚENI INSTITUȚII PUBLICE LINK-URI UTILE FORUM AJUTOR CONTACT

AFLĂ CARE ESTE SECȚIA TA DE VOTARE

Vă rugăm completați tabelul cu datele exacte înscrise în cartea de identitate sau în buletin.

— selectați — CNP Nume Prenume **ADĂUGĂ ADRESĂ**

VREI ALT COD? Introduceți ambele cuvinte din imaginea alăturată, separate de un spațiu. **Caută**

Ea cuprinde numele și prenumele alegătorului, data nașterii, codul numeric personal, seria și numărul actului de identitate, adresa de domiciliu și/sau de reședință.

Registrul electoral este actualizat permanent, două dintre direcțiile majore fiind:

1. introducerea de noi alegători, precum:

- cetățenii care au împlinit 18 ani;
- persoane care au dobândit cetățenia română;
- cetățeni pentru care a încetat suspendarea exercitării drepturilor electorale;

2. radierea cetățenilor:

- care au decedat;
- care și-au pierdut cetățenia română;

- cărora le-a fost interzisă exercitarea drepturilor electorale de către o instanță judecătorească;
- care au fost puși sub interdicție de către o instanță judecătorească.

Funcționalitatea Registrului electoral

Una din componentele aplicației software dezvoltate pentru constituirea la nivel național a Registrului Electoral este Componenta Portal.

Componenta Portal a Registrului Electoral permite personalizarea și expunerea interfețelor sistemului pentru a asigura servicii de tip G2G (government to government) destinate administrațiilor publice locale și G2C (government to citizens) destinate interacțiunii cu cetățenii.

VOTEZI LA SECȚIA NR. 2

ALEEA HERA 01, NR. HERASTI, HERASTI

Numărul secției de votare

Adresa secției de votare

LOCAȚIA SECȚIEI DE VOTARE

Hartă

Localizarea pe hartă, în funcție de coordonatele GPS introduse

Rezultatul căutării unei secții de votare

Portalul Registrului Electoral are două secțiuni majore:

Secțiunea publică, care se adresează cetățenilor. În cadrul acestei secțiuni cetățenii pot:

- consulta Registrul Electoral permanent pentru a afla secția de votare la care sunt arondați. Pe baza CNP-ului, a numelui și prenumelui, alegătorul va putea identifica secția de votare la care este arondat;
- cere informații suplimentare referitoare la procesul electoral;
- raporta inadvertențe între datele expuse de portal și cele reflectate de realitate (de exemplu, dacă în urma căutării unei secții de votare, alegătorul constată că este arondat la o secție din alt oraș sau din afara razei domiciliului său, acesta poate raporta această inadvertență către autoritățile abilitate în acest sens, primărie sau Autoritatea Electorală Permanentă).

Secțiunea instituțională a portalului se adresează instituțiilor publice: primăriei, instituții ale prefectului și Autoritatea Electorală Permanentă. Scopul componentei este de a facilita gestionarea Registrului electoral și a proceselor electorale la nivelul fiecărei instituții, într-un mod securizat și conform cadrului legal în vigoare.

Astfel, utilizatorii de la nivelul primăriilor și instituțiilor prefectului pot:

- gestiona informațiile referitoare la

alegători între procesele electorale (schimbări de nume și prenume, de adresă de domiciliu sau de reședință etc.);

- adăuga documente de radiere în sistem și implicit declanșarea procesului de radiere a unui alegător din Registrul electoral;
- semnala neconcordanțe în sistem;
- gestiona listele electorale de la nivelul aplicației, incluzând repartizarea alegătorilor pe secții, mutarea unui alegător de la o secție la alta acolo unde este cazul;
- gestiona delimitările unei secții de votare;
- vizualiza în orice moment alegătorii nerepartizați, putând să-i repartizeze la o secție de votare;
- descărca pachetele electorale într-un format standard conform legislației în vigoare, inclusiv tipărirea listelor electorale care vor fi distribuite în secțiile de votare.

Securitatea Registrului electoral

Accesul la componenta instituțională se va face pe bază de nume de utilizator și parolă distribuite la nivelul fiecărui UAT.

Dat fiind gradul mare de expunere a componentei publice, au fost implementate reguli și mecanisme de securitate ce previn tentativele de folosire a informațiilor din portal în scopuri ilegale.

Concluzii

Intenția inițială a legiuitorului, exprimată în Legea nr. 35/2008 privind alegerea Camerei Deputaților și Senatului, a fost de a folosi Registrul electoral la alegerile parlamentare. Imperativul de a asigura procese electorale corecte și transparente pentru toate tipurile de scrutine, fie ele naționale sau locale, generale sau

parțiale, a determinat Autoritatea Electorală Permanentă să dezvolte proiectul Registrului electoral astfel încât să rezulte un instrument utilizabil la toate tipurile de alegeri și referendumuri.

Astfel, Autoritatea Electorală Permanentă a elaborat împreună cu Ministerul Afacerilor Interne un proiect de Ordonanță de urgență privind modificarea și completarea cadrului legislativ aplicabil Registrului electoral. Proiectul de Ordonanță de urgență a fost supus dezbaterii publice, urmând să fie supus aprobării Guvernului României. Proiectul de Ordonanță de urgență a Guvernului privind Registrul electoral poate fi accesat pe pagina de web a Autorității Electorale Permanente la adresa:

<http://www.roaep.ro/legislatie/in-dezbatare-publica/>

AUTORITATEA ELECTORALĂ PERMANENTĂ

REGISTRUL ELECTORAL

INFO

Listă alegători

Registrul secțiilor de votare

Alegători nerepartizați

Scrutine

Artere

Neconcordanțe

Rapoarte

Ajutor

Acasă

Acasă

Instituții publice

Primar

Registrul secțiilor de votare

Registrul secțiilor de votare

Numar sectie:

Strada:

Instituție:

Preluare din istoric

Creare secție de votare

Generare numere secții de votare

Generare liste alegatori

Aprobă registrul

Numar sectie	Cod sectie	Adresă	Instituție	Tip secție	
1	ROM.8096.8103.-288367924	Localitate: ORAȘ TEIUȘ Sat: TEIUȘ		Ordinară	Detalii secție
110	ROM.8096.2049389043	Localitate: ORAȘ TEIUȘ		Ordinară	Detalii secție
333	ROM.8096.92073787	Localitate: ORAȘ TEIUȘ		Ordinară	Detalii secție
2	ROM.8096.8103.369312757	Localitate: ORAȘ TEIUȘ Sat: TEIUȘ		Ordinară	Detalii secție

Recomandările GRECO privind finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale

Anca-Luminița Stroe
Șeful Delegației României la GRECO
Ministerul Justiției

**Grupul Statelor împotriva
Corupției (GRECO)¹,
organism al Consiliului
Europei a adoptat la
Strasbourg la data de 7
decembrie 2012, Raportul
de conformitate privind
România din cea de-a treia
rundă de evaluare²**

Raportul GRECO analizează modul de implementare a recomandărilor formulate României în Rapoartele de Evaluare pe cele două teme supuse evaluării, respectiv incriminarea faptelor de corupție și transparența finanțării partidelor politice și a campaniilor electorale.

¹GRECO (Grupul Statelor împotriva Corupției - Group of States against Corruption) a fost înființat în anul 1999 de Consiliul Europei în vederea monitorizării nivelului de conformitate a statelor cu standardele anticorupție ale organizației.

Obiectivul GRECO este de a îmbunătăți capacitatea membrilor săi de a lupta împotriva corupției și de a monitoriza nivelul de conformitate cu standardele Consiliului Europei în materie de anticorupție prin intermediul unui proces dinamic de evaluări reciproce și al misiunilor de evaluare. Este un mecanism care sprijină statele în identificarea deficiențelor în politicile naționale anticorupție, determinând realizarea reformelor legislative, instituționale și practice necesare.

România este membru fondator GRECO.

²Raportul poate fi consultat la
[http://www.coe.int/t/dghl/monitoring/greco/evaluations/round3/GrecoRC3\(2012\)18_Romania_RO.pdf](http://www.coe.int/t/dghl/monitoring/greco/evaluations/round3/GrecoRC3(2012)18_Romania_RO.pdf)

Reamintim că, în ceea ce privește transparența finanțării activității partidelor politice și a campaniilor electorale, GRECO a adresat României, următoarele recomandări³:

i. i) să se clarifice modul în care activitatea financiară a diverselor tipuri de structuri în legătură cu partidele politice trebuie să fie înregistrată în documentele contabile ale partidelor politice; ii) să fie examinate modalitățile de creștere a transparenței contribuțiilor „părților terțe” (ex: entități separate, grupuri de interese) către partidele politice și către candidați;

ii. să se asigure că toate entitățile aflate sub controlul partidelor politice și filialele județene (incluzând aici și sectoarele Capitalei) ale partidelor politice țin evidențe contabile corespunzătoare;

iii. să solicite partidelor politice să transmită situațiile financiare centralizate către Autoritatea Electorală Permanentă (AEP) și să facă publice variante rezumate adecvate;

iv. să ia măsuri adecvate pentru i) a asigura identificarea și înregistrarea ca donații, la valoarea de piață, a donațiilor în natură către partide și către participanții la campaniile electorale (altele decât activitatea voluntară a neprofesioniștilor); ii) a clarifica regimul juridic al împrumuturilor;

v. i) să stabilească obligația legală ca toate donațiile să fie, ca regulă, înregistrate și incluse în documentele contabile ale partidelor politice și ale participanților la campaniile electorale; ii) să introducă obligația legală ca toate donațiile ce depășesc un anumit plafon să fie făcute prin sistemul bancar (paragraful 116);

vi. să ofere clarificări cu privire la finanțările admise generate prin „servicii interne” și prin organizarea de evenimente și în ceea ce privește modalitatea de înregistrare în documentele contabile a veniturilor generate în acest fel;

vii. să modifice reglementările privind transmiterea către AEP a rapoartelor financiare privind campaniilor electorale, astfel încât AEP să urmărească în mod adecvat toate revendicările legitime și datorii;

viii. să solicite ca situațiile anuale ale partidelor politice, ce vor fi prezentate AEP așa cum a fost recomandat mai sus, să fie supuse unui audit independent înaintea depunerii lor;

ix. i) să confere Autorității Electorale Permanente întreaga responsabilitate a monitorizării conformității cu Legea nr. 334/2006 privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale; ii) să întărească eficiența supravegherii AEP asupra finanțării partidelor politice și a alegerilor, inclusiv prin acordarea AEP a unor atribuții de control suplimentare în ceea ce privește cheltuieli partidelor politice și ale altor entități decât acestea, și suficiente resurse umane și de altă natură pentru a îndeplini această sarcină;

³Recomandările au fost formulate în Raportul de evaluare a României privind Transparența Finanțării Partidelor, Politice, adoptat la cea de-a 49-a Reuniune Plenară (Strasbourg, 29 noiembrie – 3 decembrie 2010) [http://www.coe.int/t/dghl/monitoring/greco/evaluations/round3/GrecoEval3\(2010\)1_Romania_Two_RO.pdf](http://www.coe.int/t/dghl/monitoring/greco/evaluations/round3/GrecoEval3(2010)1_Romania_Two_RO.pdf)

x. să întărească cooperarea și coordonarea eforturilor la nivel operațional și executiv dintre Autoritatea Electorală Permanentă, Curtea de Conturi, administrația fiscală și Agenția Națională de Integritate;

xi. să se prevadă în Legea nr. 334/2006 privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale obligația Autorității Electorale Permanente de a raporta suspiciunile privind infracțiunile către organele de drept competente;

xii. să mărească sancțiunile aplicabile în conformitate cu Legea nr. 334/2006 privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale și astfel să se asigure că toate încălcările legii sunt sancționabile prin pedepse efective, proporționale și disuasive;

xiii. să extindă termenul de prescripție aplicabil încălcărilor Legii nr. 334/2006 privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale.

GRECO a apreciat că recomandările ii, vi și x sunt implementate satisfăcător, fiind adoptate o serie de măsuri pentru punerea lor în aplicare. Celelalte 10 recomandări (i, iii-v, vii-ix, xi-xiii) sunt considerate ca fiind parțial implementate întrucât proiectul de Lege de modificare a Legii nr. 334/2006 privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale, inițiat de Autoritatea Electorală Permanentă este în procedura de avizare, anterior aprobării

sale de către Guvern și adoptării de către Parlament.

În concluziile finale ale raportului, GRECO recunoaște complexitatea procesului de reformă derulat de România în ultimii ani. De asemenea, în privința finanțării partidelor politice „GRECO constată cu satisfacție procesul angajat să modifice legislația privind finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale, precum și sprijinul exprimat de Parlament pentru acest proces. Dacă s-ar adopta, modificările ar umple o serie de lacune identificate în Raportul de Evaluare. În special, publicul va avea acces la situațiile financiare anuale ale partidelor politice. GRECO este deosebit de încântat să vadă că toate recomandările sunt luate în considerare și de faptul că Autoritatea Electorală Permanentă pare să își consolideze progresiv poziția și autoritatea”.

Așadar, GRECO a luat cunoștință de faptul că România a fost în măsură să demonstreze că reformele substanțiale, cu potențial de realizare a conformității cu recomandările nerezolvate în următoarele 18 luni, sunt în curs de desfășurare.

Termenul până la care România trebuie să prezinte informații suplimentare privind implementarea recomandărilor restante (parțial implementate sau neimplementate) este 30 iunie 2014.

STADIUL IMPLEMENTĂRII RECOMANDĂRILOR GRECO
ÎN STATELE MEMBRE ALE UNIUNII EUROPENE⁴

NR. CRT.	STAT	NUMĂR RECOMANDĂRI PRIMITE	NUMĂR RECOMANDĂRI IMPLEMENTATE	EVALUARE GENERALĂ
1.	Belgia	15	RC I - 1	Global nesatisfăcător
			RC II - 1	Global nesatisfăcător Ca urmare a acestui raport, președintele GRECO a trimis o scrisoare șefului delegației și în copie președintelui Comitetului Statutar, atrăgându-i atenția asupra neconformității cu recomandările relevante și necesitatea unei reacții ferme pentru a asigura un progres tangibil cât mai curând
2.	Bulgaria	20	11	Conformitate cu peste jumătate din recomandări
3.	Croația	11	7	Conformitate cu aproape 2/3 din recomandări
4.	Danemarca	14	RC I - 3	Global nesatisfăcător
			RC II confidențial	Global nesatisfăcător Ca urmare a acestui raport, președintele GRECO a trimis o scrisoare șefului delegației și în copie președintelui Comitetului Statutar, atrăgându-i atenția asupra neconformității cu recomandările relevante (s-a aplicat regula 32 paragraful 2 ii)

⁴Analiza a fost realizată de către Ministerul Justiției în baza informațiilor publice de pe site-ul GRECO http://www.coe.int/t/dghl/monitoring/greco/evaluations/round3/ReportsRound3_en.asp. Sunt analizate doar acele state membre ale Uniunii Europene ale căror rapoarte de conformitate sunt adoptate, atât cele publice, cât și cele confidențiale. Așadar, nu sunt supuse acestei analize: Austria, Cipru, Cehia și Italia. De asemenea, Croația este inclusă întrucât va deveni membru al UE la 1 iulie 2013.

5.	Estonia	17	1	Reforme substanțiale, cu potențial de a atinge un nivel acceptabil de conformitate cu recomandările restante în următoarele 18 luni sunt în curs de desfășurare
6.	Finlanda	17	4	Reforme substanțiale, cu potențial de a atinge un nivel acceptabil de conformitate cu recomandările restante în următoarele 18 luni sunt în curs de desfășurare
7.	Franța	17	3	Reforme substanțiale, cu potențial de a atinge un nivel acceptabil de conformitate cu recomandările restante în următoarele 18 luni sunt în curs de desfășurare
8.	Germania	20	RC I - 4	Global nesatisfăcător
			RC II - 0	Global nesatisfăcător Ca urmare a acestui raport, președintele GRECO a trimis o scrisoare șefului delegației și în copie președintelui Comitetului Statutar, atrăgându-i atenția asupra neconformității cu recomandările relevante și necesitatea unei reacții ferme pentru a asigura un progres tangibil cât mai curând
9.	Grecia	27	1	Global nesatisfăcător
10	Ungaria confidențial	15	6	-
11	Irlanda	10	4	Reforme substanțiale, cu potențial de a atinge un nivel acceptabil de conformitate cu recomandările restante în următoarele 18 luni sunt în curs de desfășurare

12	Letonia	13	8	Conformitate cu aproape 2/3 din recomandări
13	Lituania	21	14	Conformitate cu 2/3 din recomandări
14	Luxemburg	17	RC I - 3	Global nesatisfăcător
			RC II - 8	Conformitate cu peste jumătate din recomandări
15	Malta	9	0	Reforme substanțiale, cu potențial de a atinge un nivel acceptabil de conformitate cu recomandările restante sunt în curs de desfășurare
16	Olanda	19	6	Reforme substanțiale, cu potențial de a atinge un nivel acceptabil de conformitate cu recomandările restante sunt în curs de desfășurare
17	Polonia	13	3	Reforme substanțiale, cu potențial de a atinge un nivel acceptabil de conformitate cu recomandările restante sunt în curs de desfășurare
18	Portugalia	13	1	Global nesatisfăcător
19	România	20	3	Reformele substanțiale, cu potențial de realizare a conformității cu recomandările nerezolvate în următoarele 18 luni, sunt în curs de desfășurare
20	Slovacia	16	RC I - 1	Global nesatisfăcător
			RC II - 0	Global nesatisfăcător Ca urmare a acestui raport, președintele GRECO a trimis o scrisoare șefului delegației și în copie președintelui Comitetului Statutar, atrăgându-i atenția asupra neconformității cu recomandările relevante și necesitatea unei reacții ferme pentru a asigura un progres tangibil cât mai curând

			RC III - 6	Finalizare procedură de neconformitate
21	Slovenia	19	4	Eforturi tangibile incriminări Pași preliminari finanțarea partidelor politice
22	Spania	15	5	Eforturi tangibile
23	Suedia	10	RC I - 3	Global nesatisfăcător
			RC II - 0	Global nesatisfăcător Ca urmare a acestui raport, președintele GRECO a trimis o scrisoare șefului delegației și în copie președintelui Comitetului Statutar, atrăgându-i atenția asupra neconformității cu recomandările relevante și necesitatea unei reacții ferme pentru a asigura un progres tangibil cât mai curând
			RC III - 0	Global nesatisfăcător Ca urmare a acestui raport, GRECO l-a invitat pe Secretarul General al Consiliului Europei să trimită o scrisoare către Ministrul Afacerilor Externe al Suediei, atrăgând atenția asupra neconformității cu recomandările relevante, precum și necesitatea de a lua măsuri determinate, în vederea realizării de progrese tangibile cât mai curând posibil.
24	Marea Britanie	8	1	Reforme substanțiale, cu potențial de realizare a conformității cu recomandările nerezolvate în următoarele 18 luni, sunt în curs de desfășurare

Evoluția reprezentării femeilor în Parlamentul României

Denisa Marcu,
Direcția Legislație, legătura cu
Parlamentul și contencios electoral
Luiza Nedelcu
Direcția Comunicare și relații externe

Procentul mandatelor deținute de femei în Parlamentul României s-a dublat față de legislatura 1990-1992. Cu toate acestea, nivelul de reprezentare a femeilor în forul legislativ rămâne redus în comparație cu alte state europene.

De-a lungul celor șase legislaturi din perioada postdecembristă, numărul femeilor care au deținut un mandat de parlamentar a crescut progresiv, de la 24 în legislatura 1990-1992 (respectiv 4,9%), la 68 în actuala legislatură (respectiv 11,5%).

Legislatura	Procentul mandatelor deținute de femei în Parlament
1990-1992	4,9%;
1992-1996	3,7%
1996-2000	4,7%
2000- 2004	10,8%
2004-2008	10,2%
2008-2012	9,8%
2012-prezent	11,5%

Cel mai scăzut nivel de reprezentare a femeilor în Parlamentul României se regăsește în perioada 1992-1996, 3,7%, respectiv 18 femei parlamentare. Un procent de 10,8%, destul de apropiat de componența actualului Parlament, îl regăsim în legislatura 2000-2004, respectiv 40 de femei deputați și 12 femei senatori.

Autoritatea Electorală Permanentă a realizat o analiză privind nivelul de participare a femeilor, ca și candidați, la alegerile pentru Camera Deputaților și Senat din data de 9 decembrie 2012.

Astfel, în competiția electorală **pentru alegerile parlamentare din anul 2012 s-au înscris 339 de candidați femei** din partea formațiunilor politice și o candidată din partea Asociației Liga Albanezilor din România (A.L.A.R.). Din totalul de 2451 de candidați¹, candidații femei reprezintă 13,8%.

Formațiune politică	Total candidați	Total candidați femei	% candidați femei
U.S.L.	452	48	10,6%
A.R.D.	452	58	12,8%
P.P.-D.D.	446	56	12,5%
U.D.M.R.	452	84	18,6%
P.R.M.	286	49	17,1%
P.P	60	8	13,3%
PPMT	77	9	11,6%
PSDM	5	0	0%
PER	177	24	13,5%
PAS	20	2	10%
PPPS	10	1	10%
PNDC	2	0	0%
Candidat Independent	12	0	0%
Total	2451	339	13,8%

U.D.M.R. a fost competitorul electoral care a avut cele mai multe propuneri de candidați femei, respectiv 84. **De menționat că, în urma alegerilor, U.D.M.R. este reprezentat în Parlament de o singură femeie.**

¹ La care se adaugă cei 18 candidați din partea organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale.

Pe locul doi ca număr de candidați femei s-a situat A.R.D. cu 58 de propuneri, urmat de P.P. - D.D. - 56, P.R.M. - 49, U.S.L. - 48 și P.E.R. cu 24. Restul alianțelor și partidelor politice au propus mai puțin de 10 candidaturi din rândul femeilor.

Competitorul electoral care a propus cele mai multe femei candidat la nivelul unei circumscripții electorale fost P.R.M., cu 12 propuneri în Circumscripția electorală nr. 42, București.

De menționat faptul că nici o femeie nu s-a înscris în competiția electorală în calitate de candidat independent.

Au obținut mandate doar 20% dintre femeile care au candidat

În actuala structură a Parlamentului României, femeile dețin 68 de mandate din totalul de 588, respectiv 11,5%.

În cadrul Camerei Deputaților, femeile dețin un procent de 13,3% dintre mandate (55 de locuri față de 357 deținute de bărbați), iar în cadrul Senatului un procent de 7,3% dintre mandate (13 locuri față de 163 de locuri deținute de bărbați).

Repartiția celor 68 de mandate, în funcție de partidele politice din care fac parte persoanele alese, este următoarea:

Formațiune politică	Total mandate femei	Camera Deputaților	Senat
U.S.L.	44	35	9
A.R.D.	10	9	1
P.P.-D.D.	12	10	2
U.D.M.R.	1	0	1
A.L.A.R.	1	1	0

În cadrul formațiunilor politice, procentul de reprezentare a femeilor, este următorul :

Formațiune politică	Total mandate	Total Mandate Femei	% femei din total mandate
U.S.L.	395	44	11%
A.R.D.	80	10	12,5%
P.P.-D.D.	68	12	17,6%
U.D.M.R.	27	1	3,7%

Din totalul femeilor alese în Camera Deputaților U.S.L. deține 63,6% din mandate, A.R.D. 16,3%, P.P. - D.D. 18%, iar A.L.A.R 1,8%. Din totalul femeilor alese în cadrul Senatului, U.S.L. deține aproximativ 69,2% din mandate, A.R.D. și U.D.M.R. 7,7% iar P.P. – D.D. 15,3%.

Circumscripția electorală unde au fost alese cele mai multe femei este Circumscripția nr. 42 București, în care au fost alese 10 femei (7 la Camera Deputaților și 3 la Senat).

Județele unde nu se regăsește nici o femeie pe lista aleșilor la Camera Deputaților și Senat sunt: Alba, Covasna, Harghita, Mehedinți, Mureș, Sălaj, Vâlcea, Vrancea.

Reprezentarea femeilor în parlamentele statelor europene variază între 44,7% și 8,7%.

Conform statisticilor Uniunii Interparlamentare (IPU), în parlamentele naționale a 187 de țări femeile reprezintă în medie aproape 20% din totalul parlamentarilor, în timp ce în Europa (țările O.S.C.E.) procentul mediu este de 22%.

Potrivit ultimelor date statistice privind

ponderea femeilor în parlamentele naționale din țările din Europa, procentele sunt următoarele:

Nr. Crt.	Țară	Procentul femeilor in Parlament
1.	Suedia	44,7%
2.	Finlanda	42,5%
3.	Islanda	39,7%
4.	Norvegia	39,6%
5.	Danemarca	39,1%
6.	Belgia	39%
7.	Olanda	37,7%
8.	Spania	35%
9.	Germania	32,3%
10.	Portugalia	28,7%
11.	Austria	28,6%
12.	Elveția	27%
13.	Franța	25%
14.	Lituania	24,5%
15.	Letonia	23%
16.	Bulgaria	22%
17.	Marea Britanie	22%
18.	Polonia	21,7%
19.	Grecia	21,5%
20.	Italia	20,7%
21.	Cehia	20,6%
22.	Estonia	19,8%
23.	Irlanda	19%
24.	Slovacia	17,3%
25.	Albania	15,7%
26.	Turcia	14,2%
27.	România	11,5%
28.	Rusia	11,1%
29.	Cipru	10,7%
30.	Ucraina	9,4%
31.	Ungaria	8,8%
32.	Malta	8,7%

Concluzii

Comparativ cu majoritatea statelor europene, nivelul de reprezentare a femeilor în forul legislativ al României rămâne redus, cu toate că, față de legislatura din perioada 1990-1992, procentul mandatelor deținute de femei s-a dublat.

Recomandările OSCE-ODIHR privind îmbunătățirea procesului electoral

Concluziile misiunii de observare a alegerilor parlamentare din 9 decembrie 2012

Luiza Nedelcu

Direcția Comunicare și relații externe

Alegerile parlamentare din România au fost administrate profesionist și eficient la toate cele trei paliere – Biroul Electoral Central (BEC), birourile electorale ale secțiilor de votare și Autoritatea Electorală Permanentă, instituție care sprijină birourile electorale și coordonează reformele electorale între alegeri”, se arată în concluziile Raportului misiunii OSCE-ODIHR de observare a alegerilor din 9 decembrie 2012.

În urma misiunii de observare, delegația OSCE-ODIHR a formulat o serie de concluzii și recomandări în vederea îmbunătățirii proceselor electorale din România și alinierii acestora la standardele internaționale pentru alegeri democratice.

O mare parte din recomandările cuprinse în Raportul misiunii OSCE-ODIHR au făcut deja obiectul preocupării AEP, fiind transpuse în propuneri de modificare și completare a legislației electorale, propuneri care au fost supuse dezbaterii publice și/sau înaintate către Parlament.

Ana Maria Pătru, președinte al Autorității Electorale Permanente, la întrevvedere cu oficialii OSCE-ODIHR, Nicola Schmidt, Director adjunct al Departamentului Alegeri și Alexander Shlyk, consilier electoral

Codul electoral, o prioritate

Observatorii OSCE-ODIHR au menționat faptul că legislația electorală ar trebui modificată pentru a include actualele proceduri implementate la alegeri. Toate modificările ar trebui adoptate cu mult înainte de alegeri, printr-o procedură publică, în conformitate cu bunele practici în materie electorală și cu angajamentele OSCE-ODIHR. Observatorii internaționali au reiterat necesitatea adoptării unui cadru legal unitar privind procedurile electorale. Referitor la această recomandare reamintim că Autoritatea Electorală Permanentă a elaborat un proiect de Cod Electoral, ce a fost înaintat Parlamentului spre dezbateră.

Necesitatea unui corp profesionist de funcționari electorali

Experții electorali au constatat calitatea slabă a pregătirii și lipsa de experiență a președinților și locțiitorilor secțiilor de votare, fapt ce ar fi putut conduce la erori în timpul desfășurării votării și numărării voturilor.

În ceea ce privește judecătorii, aceștia au fost în general reticenți în a lua parte la activitatea birourilor electorale, iar președinții tribunalelor au subliniat presiunea existentă asupra magistraților, cauzată de volumul mare de lucru al judecătorilor care își desfășurau activitatea și în birourile electorale dar și în cadrul instanțelor de judecată. Venind în întâmpinarea unor propuneri lansate de Autoritatea Electorală Permanentă, OSCE-ODIHR susține ideea creării unui corp profesionist de funcționari electorali care să participe la alegeri.

Alocarea de resurse umane și financiare

De asemenea, misiunea OSCE-ODIHR a subliniat necesitatea asigurării resurselor umane și financiare adecvate pentru organizarea și desfășurarea alegerilor precum și pentru controlul finanțării partidelor politice și a campaniilor electorale. „Parlamentul ar putea să se asigure că sunt alocate în mod regulat suficiente fonduri bugetare pentru Autoritatea Electorală Permanentă astfel încât aceasta să-și poată îndeplini atât actualul mandat dar și să preia responsabilități suplimentare prevăzute de Legea electorală. (...) Eficiența supravegherii finanțării campaniilor poate fi îmbunătățită, spre exemplu prin acordarea de suficiente resurse umane și financiare Autorității Electorale Permanente pentru a îndeplini această sarcină”, arată misiunea OSCE-ODIHR.

Birourile electorale au funcționat profesionist

Experți electorali au concluzionat faptul că birourile electorale și-au exercitat atribuțiile eficient, au respectat termenele legale și au funcționat într-un mod profesionist, abordând problemele într-un mod colegial. Agenda ședințelor și deciziile BEC au fost rapid publicate pe internet, ceea ce a dus la creșterea în mod eficient a transparenței procesului electoral. În mod pozitiv, birourile electorale au fost echilibrate în funcție de gen, deși nu există prevederi legale în acest sens.

Ana Maria Pătru, președinte al Autorității Electorale Permanente, la primirea delegației Adunării parlamentare a OSCE condusă de vicepreședintele Wolfgang Grossruck. Întrevederea a avut loc în data de 28 noiembrie 2012.

Campania electorală: pașnică, dar cu standarde scăzute și fără caracter competitiv

Majoritatea candidaților au preferat să se concentreze pe problemele locale, decât să furnizeze idei politice, economice sau strategii pe termen lung la nivel național. S-a arătat faptul că impactul eforturilor depuse de autoritățile din

România în ceea ce privește mita electorală a fost limitat din cauza malpraxisului de lungă durată al cumpărării de voturi. Recomandarea OSCE-ODIHR privind campania electorală vizează definițiile din Ordonanța de Urgență a Guvernului privind cumpărarea voturilor și mita electorală, care ar trebui să fie reglementate în mod continuu în legislația electorală în vigoare.

Reglementări privind reflectarea în mass-media a tuturor candidaților

Referitor la mass-media, Legea electorală este restrictivă în ceea ce privește libertatea editorială a mediei private. OSCE-ODIHR a remarcat că, din cauza afilierei politice a membrilor Consiliului Național al Audiovizualului (CNA) și a furnizorilor de radio și TV, activitatea mass – mediei este influențată. Drept urmare, nivelul de credibilitate al mass-mediei a scăzut considerabil. Se recomandă abrogarea prevederilor art. 38. alin. (2) din legea electorală, astfel încât toți candidații înregistrați să fie acoperiți de mass-media publică. Legea audiovizualului ar putea fi modificată pentru a reglementa în detaliu rolul și atribuțiile CNA în perioada campaniei electorale. Numirea membrilor CNA ar trebui să fie liberă de orice interferență politică sau economică pentru a-și spori independența și credibilitatea.

Activitatea misiunii OSCE-ODIHR în România a beneficiat de sprijinul consistent al AEP, aport remarcat în Raport, observatorii internaționali exprimându-și aprecierea pentru cooperarea autorităților române de-a lungul procesului de monitorizare a alegerilor din 9 decembrie 2012.

Alegeri locale parțiale Februarie 2013

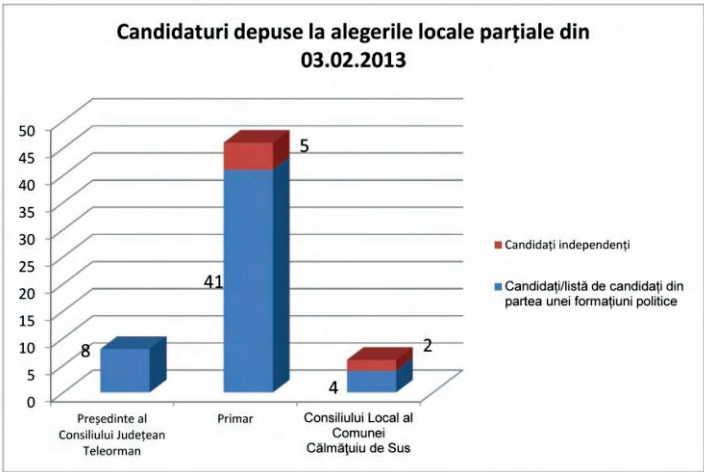
Mircea Preoteșcu
*Direcția Îndrumare,
control și coordonarea filialelor*

**În data de 3 februarie 2013
au avut loc alegeri locale
parțiale pentru președintele
Consiliului Județean
Teleorman, primarii din 9
circumscripții electorale și
completarea unui consiliu
local.**

**De asemenea, duminică,
24 februarie 2013, au avut
loc alegeri locale parțiale
pentru primarii din trei
circumscripții electorale.**

În data de 3 februarie 2013 au avut loc alegeri locale parțiale pentru președintele Consiliului Județean Teleorman, pentru primarii din nouă circumscripții electorale: municipiul Slatina, județul Olt; municipiul Turnu Măgurele, județul Teleorman; orașul Covasna, județul Covasna; comuna Drăgănești, județul Bihor; comuna Drăgușeni, județul Botoșani; comuna Avrămești, județul Harghita; comuna Doljești, județul Neamț; comuna Vitomirești, județul Olt; comuna Bujoru, județul Teleorman. De asemenea, în comuna Călmățui de Sus, județul Teleorman, au avut loc alegeri parțiale pentru completarea consiliului local.

Candidaturi

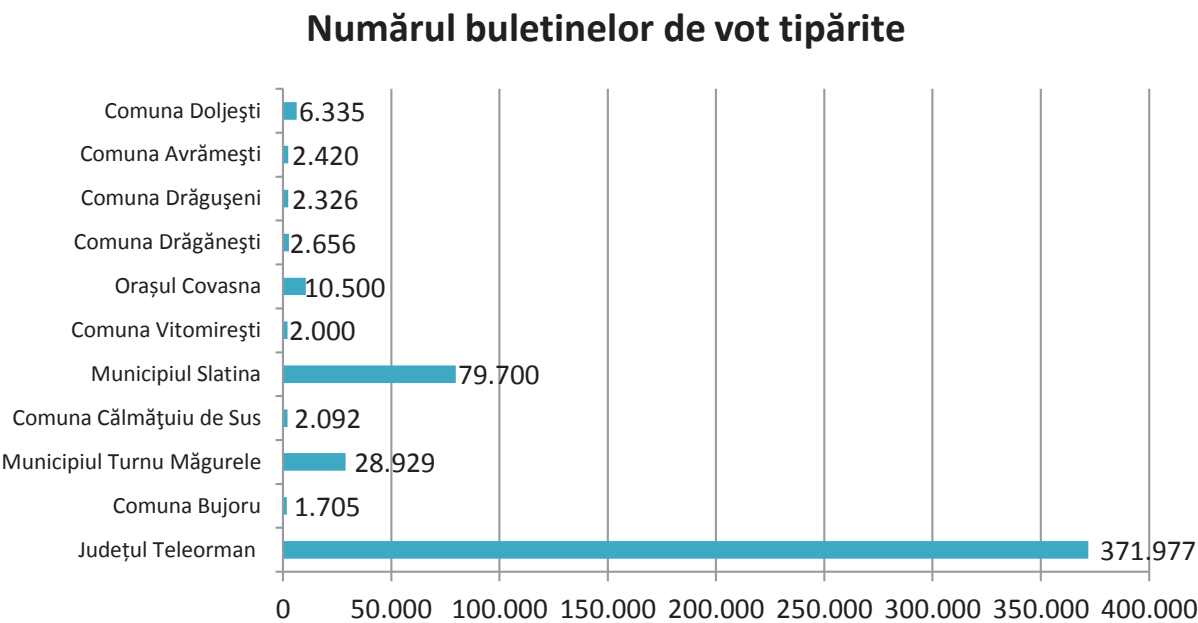
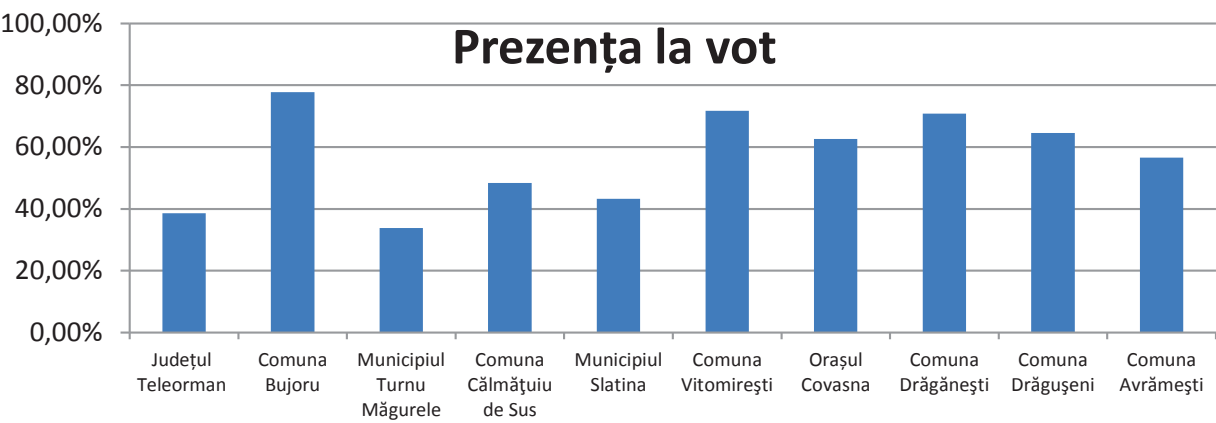
Pentru alegerile locale parțiale au fost depuse în total un număr de 8 candidaturi pentru funcția de președinte al Consiliului Județean Teleorman, 46 de candidaturi pentru primar și 6 candidaturi pentru Consiliul Local.

Prezența la vot

La nivelul celor 11 circumscripții electorale s-a înregistrat în medie o

prezență de 56,08%, cea mai mică fiind înregistrată în Circumscripția municipală Turnu Măgurele, respectiv 33,87%, iar cea mai mare în Circumscripția comunală Bujoru, 77,74%.

Menționăm că, în conformitate cu procesele verbale centralizatoare ale alegerilor parțiale, numărul total de alegătorilor înscriși în listele electorale a fost de 437.584.

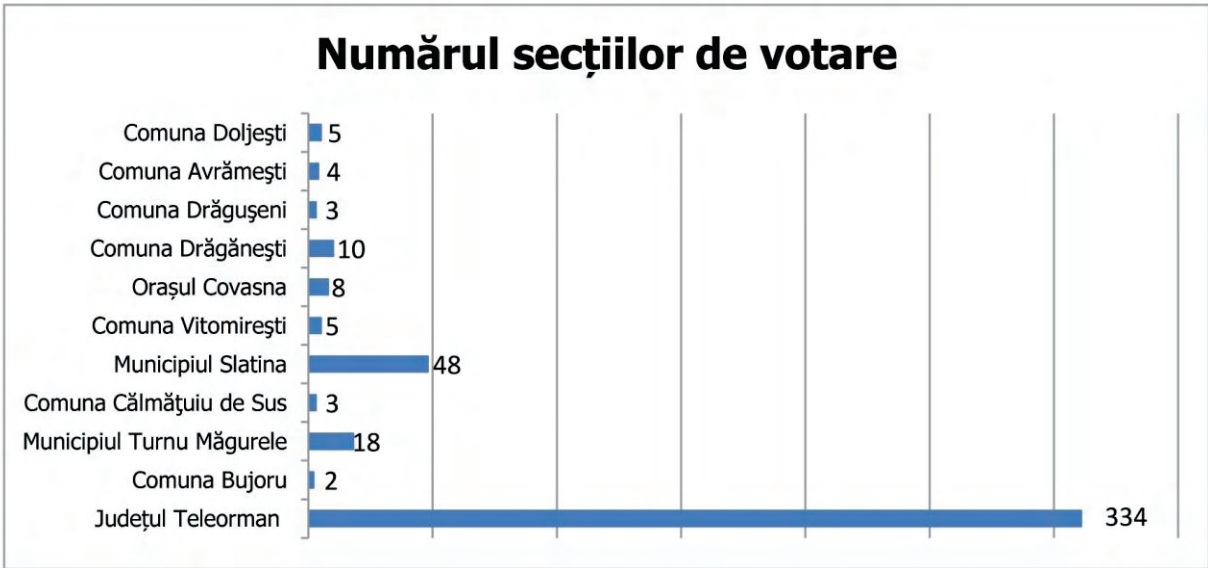

Organizare

La nivelul unităților administrativ teritoriale în care s-au organizat alegeri locale parțiale, au fost înființate Biroul electoral de circumscripție județeană Teleorman, Biroul electoral județean Olt și

10 birouri electorale de circumscripție comunală, orășenească și municipală.

În vederea organizării și desfășurării în bune condiții a alegerilor la nivelul celor 11 circumscripții electorale s-au înființat în total 417 secții de votare.

Activitatea de îndrumare și control

În vederea sprijinirii organizării și desfășurării alegerilor locale parțiale, la nivelul Direcției de îndrumare, control și coordonare filiale din cadrul Autorității Electorale Permanente, s-au stabilit sarcini și atribuții privind măsurile ce trebuie luate la nivelul structurilor teritoriale ale Autorității.

În principal acestea vizează activități de instruire și de verificare:

- a modului de respectare de către autoritățile administrației publice centrale și locale, cu atribuții în domeniul electoral, a deciziilor și hotărârilor birourilor electorale de circumscripție, precum și a instrucțiunilor și hotărârilor Autorității Electorale Permanente;
- a modului în care autoritățile administrației publice locale îndeplinesc

atribuțiile ce le revin potrivit actelor normative în materie electorală;

- a modului de delimitare și numerotare a secțiilor de votare și aducerea la cunoștință publică a acestora;
- a modului în care au fost actualizate listele electorale permanente și complementare;
- a modului de întocmire și actualizare, de către primar și șeful formațiunii teritoriale a Inspectoratului General pentru Imigrări, a listei electorale complementare și a copiei de pe lista electorală complementară;
- a modului de respectare de către autoritățile cu atribuții în materie electorală a termenelor de îndeplinire a sarcinilor prevăzute în hotărârile de aprobare a “Programului calendaristic pentru realizarea acțiunilor referitoare la organizarea și desfășurarea alegerilor”.

În urma activităților s-a constatat că autoritățile administrației publice și instituțiile cu atribuții în organizarea și desfășurarea alegerilor locale parțiale au respectat prevederile legislației în vigoare și au asigurat toate condițiile logistice necesare desfășurării și organizării acestora.

Acțiuni de instruire electorală

La nivelul Direcției de îndrumare, control și coordonarea filialelor din cadrul Autorității Electorale Permanente au fost elaborate materiale de instruire în care sunt prezentate, în baza actelor normative care stabilesc cadrul juridic necesar pentru organizarea și desfășurarea alegerilor parțiale pentru autoritățile administrației publice locale, atribuțiile primarilor și secretarilor unităților administrativ - teritoriale și atribuțiile președinților birourilor electorale ale secțiilor de votare și a locțiitorilor acestora. Materialele au fost transmise filialelor Autorității Electorale Permanente și pe baza acestora s-au efectuat instruirile cu primarii și cu secretarii U.A.T., precum și cu președinții

birourilor electorale ale secțiilor de votare și cu locțiitorii acestora.

Totodată, au avut loc instruirii cu candidații și cu mandatarii financiari ai acestora cu privire la finanțarea campaniei electorale.

Ziua votului, fără incidente notabile

În ceea ce privește desfășurarea alegerilor locale parțiale, în ziua alegerilor s-a înregistrat o situație de suspendare a votării, la secția nr. 39 din municipiul Slatina, județul Olt, timp de o oră, deoarece doi membri ai biroului electoral al secției de votare au reclamat faptul că un membru al biroului avea o listă cu numere de telefon, sunând și îndemnând persoanele respective să meargă la vot. A fost sesizată poliția care a luat declarații persoanelor implicate, urmând să facă cercetări.

De asemenea, în comuna Drăgănești, județul Bihor, în dimineața alegerilor s-a constatat omisiunea din listele electorale permanente a unor persoane cu drept de vot, omisiune justificată de BJABDEP Bihor ca o eroare de sistem central, motiv pentru care alegătorii care nu se regăseau în listele electorale permanente au fost înregistrați în listele electorale suplimentare ca omiși.

Exceptând cazurile mai sus menționate, procesul de votare a decurs în mod normal, fără alte incidente notabile.

Rezultatele alegerilor locale parțiale din data de 03.02.2013

Nr. crt.	Circumscripția electorală	Județul	Alegeri pentru	Alegători înscrși în listele electorale (conform procesului verbal)	Prezența la vot %	Rezultat *	Rezultat Tur II **	Candidatul declarat ales pentru atribuirea mandatului de PREȘEDINTE CJ
1.	Circumscripția județeană Teleorman	Teleorman	Președinte CJ	340.920	38,6	Gădea Adrian Ionuț (USL) - 103.879 voturi Amarie Constantin (PDL) - 16.562 voturi Neagu Tudor (PP DD) - 6.231 voturi	Nu este cazul	Gădea Adrian Ionuț (USL)

Nr. crt.	Circumscripția electorală	Județul	Alegeri pentru	Alegători înscrși în listele electorale (conform procesului verbal)	Prezența la vot Prezență %	Rezultat Tur I *	Rezultat Tur II **	Candidatul declarat ales pentru atribuirea mandatului de PRIMAR
1.	Circumscripția Municipală Turnu Măgurele Primar	Teleorman	Primar	26.593	33,86	Cuclea Danut (USL) - 6.584 voturi Paunescu Georgica (PDL) - 1.459 voturi Mitrica Catalin (PP-DD) - 504 voturi	Nu este cazul	Cuclea Danut (USL)
2.	Circumscripția Comunală Bujoru	Teleorman	Primar	1.590	77	Sarbu Gica (USL) - 668 voturi Boanta Cristian (candidat independent) - 274 voturi Avram Ginel (PDL) - 234 voturi	Nu este cazul	Sarbu Gica (USL)
3.	Circumscripția Municipală Slatina	Olt	Primar	72.724	43,23	Prina Minel Florin (USL) – 21.446 voturi Orzață Radu Paul (PP-DD) – 5.125 voturi Anghel Ana (PD-L) – 1.493 voturi	Nu este cazul	Prina Minel Florin (USL)
4.	Circumscripția Comunală Vitomirești	Olt	Primar	1.824	71,76	Rotea Ion Robert (USL) - 859 voturi Dragușin Constantin (PP-DD) - 329 voturi Boștină Doru Constantin (PD-L) - 77 voturi	Nu este cazul	Rotea Ion Robert (USL)
5.	Circumscripția Orășenească Covasna	Covasna	Primar	9.673	62,64	Thiesz Janos (UDMR) -3.795 voturi Popica Sorin-Iordan (candidat independent) – 2.053 voturi Malnasi Laszlo-Levente (PPMT) - 158 voturi	Nu este cazul	Thiesz Janos (UDMR)
6.	Circumscripția Comunală Doljești	Neamț	Primar	5.770	48,68	Soican D. Iosif (USL) -1.482 voturi Blaj Ironim (PP-DD) - 510 voturi Vatamanu Paul (PDL) - 435 voturi	Nu este cazul	Soican D. Iosif (USL)
7.	Circumscripția Comunală Drăgășeni	Botoșani	Primar	2.151	64,57	Nechita Eugen (USL) - 849 voturi Chiaburu Nicolai-Nelu (PDL) - 337 voturi Roman Neculai Sergiu (PP-DD) - 143 voturi	Nu este cazul	Nechita Eugen (USL)
8.	Circumscripția Comunală Drăgănești	Bihor	Primar	2.367	70,80	Banda Adrian Ovidiu (USL) - 1025 voturi Nicoruța Călin (PP-DD) - 348 voturi Popa Claudi Rafael (candidat independent) - 169 voturi	Nu este cazul	Banda Adrian Ovidiu (USL)
9.	Circumscripția Comunală Avrămești	Harghita	Primar	2.155	56,61	Simo Dezso-Szabolcs (UDMR) - 747 voturi Szasz Jozsef-Albert (PCM) - 233 voturi Simo Mozes-Zoltan (PPMT) - 93 voturi	Nu este cazul	Simo Dezso-Szabolcs (UDMR)

Nr. crt.	Circumscripția electorală	Județul	Alegeri pentru	Alegători înscrși în listele electorale (conform procesului verbal)	Prezența la vot %	Numărul voturilor valabil exprimate obținute de fiecare listă de candidați sau de fiecare candidat independent	Numărul de mandate pt. fiecare listă de candidați și/sau candidat independent
1.	Circumscripția Comunală Călmățui de Sus	Teleorman	Consiliul local	1.972	48	(USL) - 561 voturi (PP-DD) - 57 voturi (PD-L) - 50 voturi (PRM) - 32 voturi Udrea Liviu (candidat independent) - 125 voturi Rusanu Constantin (candidat independent) - 67 voturi	(USL) - 3 mandate (PP-DD) - 1 mandat (PD-L) - 1 mandat

Alegeri locale parțiale
24 februarie 2013

Pe 24 februarie au avut loc alegeri locale parțiale pentru primari în circumscripțiile electorale Vâlcelele (județul Călărași), Pechea (județul Galați) și Gheorghe Lazăr (județul Ialomița). Mandatele de primar au devenit vacante în urma demisiei titularilor care la alegerile parlamentare din 9 decembrie 2012 au fost aleși deputați sau senatori.

Trei formațiuni politice și-au desemnat candidați la alegerile locale parțiale din comunele menționate, respectiv Uniunea Social Liberală, Partidul Democrat-Liberal și Partidul Poporului-Dan Diaconescu.

Prezența la vot a fost următoarea:

În comuna Gheorghe Lazăr, județul Ialomița - 69,50 % din 1.997 alegători înscriși în listele electorale;

În comuna Vâlcelele, județul Călărași – 79,48% din 1.555 alegători înscriși în listele electorale;

În comuna Pechea, județul Galați – 51,10% din 9.215 alegători înscriși în listele electorale;

Primarii aleși sunt: Buzea Marian (USL) în comuna Gheorghe Lazăr, județul Ialomița, Oroianu Gabriel (PD-L) în comuna Vâlcelele, județul Călărași și Mâncilă Mihăiță în comuna Pechea, județul Galați.

Nr. crt.	Circumscripția electorală	Județul	Alegători înscriși în listele electorale (conform procesului verbal)	Prezența la vot %	Total voturi valab exprimate	Candidat	Rezultat Nr. Voturi	Candidatul declarat ales pentru atribuirea mandatului de PRIMAR
1.	Comunală nr. 44 Pechea	Galați	9215	51,10%	4559	Mâncilă Mihăiță (PP-DD) Boldea Iancu (USL) Meca Marin (PD-L) Manea Vasile (PER)	1770 1219 1157 413	Mâncilă Mihăiță (PP-DD)
2.	Comunală nr. 33 Gheorghe Lazăr	Ialomița	1997	69,50%	1354	Buzea Marin (USL) Vasile Costel (PDL) Pandele Vasile-Iulian (PP-DD)	1029 272 53	Buzea Marian (USL)
3.	Comunală nr. 54 Vâlcelele	Călărași	1555	79,48%	1203	Oroianu Gabriel (PDL) Pascu Mihail (USL)i Clopot Ioan (PP-DD)	745 438 20	Oroianu Gabriel (PD-L)

Alegeri pe mapamond. Calendarul electoral
Ianuarie - Iunie 2013

Alegeri prezidențiale	
25 Ianuarie	Cehia
17 Februarie	Cipru
17 Februarie	Ecuador
18 Februarie	Armenia
4 Martie	Kenya
7 Aprilie	Muntenegru
21 Aprilie	Paraguay
8 Mai	Madagascar
14 Iunie	Iran
Alegeri Legislative	
23 Ianuarie	Iordania
1 Februarie	Liechtenstein
10 Februarie	Monaco
22 Februarie	Djibouti
24 Februarie	Italia
5 Martie	Micronezia
9 Martie	Malta
24 Martie	Togo
21 Aprilie	Paraguay
27 Aprilie	Islanda
12 Mai	Guineea
12 Mai	Bulgaria (Anticipate)
13 Mai	Filipine
23 Iunie	Albania
23 Iunie	Tunisia

Sursa: ACE Network

Știați că...

- **Vârsta legală pentru exercitarea dreptului de vot** în cazul alegerilor naționale, în majoritatea țărilor lumii este de 18 ani, însă în majoritatea țărilor Americii Latine, vârsta este coborâtă până la 16 ani, în state precum Brazilia, Nicaragua, Ecuador, Argentina, Cuba. Această vârstă este aplicabilă însă și alegătorilor din Austria, singurul stat din Europa ce prevede o vârstă minimă sub 18 ani.

- În ceea ce privește **informatizarea secțiilor de votare** s-au remarcat schimbări semnificative în **sistemul electoral al Federației Ruse**. Astfel, în anul 2012, cu ocazia alegerilor prezidențiale din 4 martie 2012 dar și a celor municipale și locale ce au avut loc în aceeași zi (acest lucru fiind posibil datorită modificării legislației electorale, întrucât acestea aveau loc în perioade diferite în fiecare regiune a Rusiei), s-a experimentat transmiterea video, pe Internet a procesului de votare, înregistrându-se un număr de 4,5 milioane de vizualizări pe portalul de observare. De asemenea, peste 2500 de secții de votare au fost dotate cu echipamente performante de votare și numărare a buletinelor de vot, toate acestea funcționând fără a se raporta incidente. Noile prevederi legale și implementarea la nivelul țării a tehnologiilor de comunicare și informatizare au determinat instruirea la nivel avansat a membrilor comisiei electorale la toate nivelurile.

PORTALUL ELECTORAL WWW.ROAEP.RO

Autoritatea Electorală Permanentă a lansat în luna martie 2013 o nouă versiune a paginii sale de web www.roaep.ro.

Noul www.roaep.ro a fost gândit ca un portal electoral modern în spațiul căruia publicul să găsească toate informațiile privind procesele electorale, atât cele desfășurate, cât și cele în curs de desfășurare sau care urmează să aibă loc.

Secțiunea **LEGISLAȚIE ELECTORALĂ** conține actele normative în vigoare care guvernează procesele electorale, dar și proiecte pentru îmbunătățirea, perfecționarea și armonizarea cu acquis-ul comunitar, a cadrului legislativ electoral românesc.

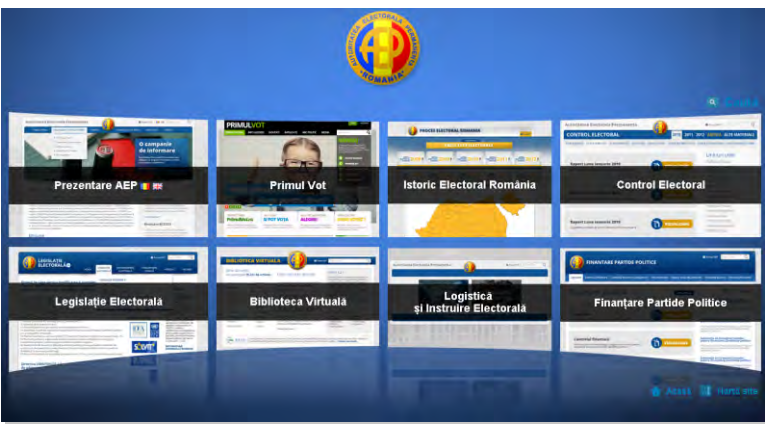
Secțiunea **ISTORIC ELECTORAL** cuprinde date referitoare la toate alegerile și referendumurile din România începând cu anul 1990. De asemenea, înglobează site-urile Birourilor Electorale Centrale începând cu anul 2007.

De asemenea, secțiunea **CONTROL ELECTORAL** conține date despre acțiunile de control privind îndeplinirea atribuțiilor legale în materie electorală de către autoritățile administrației publice.

BIBLIOTECA VIRTUALĂ a fost concepută ca o secțiune de resurse documentare electorale dedicată persoanelor cu preocupări în domeniu, specialiști din mediul academic, universitar, societatea-civilă sau mass-media.

PRIMUL VOT este o secțiune dedicată tinerilor care împlinesc 18 ani și pentru care următoarele alegeri reprezintă ocazia de a-și exercita pentru prima dată drepturile electorale.

Secțiunea **FINANȚARE PARTIDE POLITICE** include informații privind aplicarea legii finanțării activității partidelor politice și a campaniilor electorale, date despre alocarea subvențiilor partidelor politice, dar și îndrumarea partidelor politice sau a candidaților independenți privind legalitatea finanțării.

LOGISTICA ȘI INSTRUIREA ELECTORALĂ reprezintă două coordonate importante ale AEP. Secțiunea prezintă atât elemente de logistică electorală, cât și materiale necesare instruirii actorilor implicați în procesul electoral.

Autoritatea Electorală Permanentă
Str. Stavropoleos, nr. 6, Sector 3, București
www.roaep.ro